

Ял хуҗаләх техникине хәллехи управа лартма вәхәт

Паян ёҗленё техника ыран та кирлё

Хәвәрт аталанақан пурнаҗ-пурәнәтпәр. Елөкөх те мар ял хуҗаләхне механизацияләссә пирки каласәтчөс, «Сывәракансенә» сүллө трибунаҗсем җинчен питлетчөс.

ва лартнине төрөсленё чух та час-часах сәкәр тума пулашакан техника җине алә суллисем куҗ умне пуласчөс. Сәк киревсөр енсем ан пулччәр тесе ЧР Ял хуҗаләх

Пухәннисем малтан юлашкы сүлсөңчә ял хуҗаләх техникине хәллехи управа лартассипә тәтәшәх республика шайәнчә те ырапа паләрсә пунә (тәтәшәх 2-3-мөш ыраһсем) «Герой» ял хуҗаләх производство кооперативенчә пулса Шурчасем сәк ёҗе кәҗәл епле йөркеленипә тата кунта ёҗ хәрушсәрләхә җине мөһне пәхнине паллашрөс.

– Техникәна ГОСТ-па килешүллә упрама лартни пире сурхи тата кәрхи ёҗсенә вәхәтра та пахаләхлә пурнаҗслама пулашнине эпир пәлетпөр. Кунпа пәрлех энерги перекетлекен сөнә техникәпа технологисем җине куҗасси те кун йөркинчә тәтәш тәракан ыйту. Кунта вара управ ыйтәвё җине

ЧР ял хуҗаләх министрө М. Игнатьев хутшәнчө тата ертсе пычө.

– Паян ял хуҗаләхенчи техникән пысәк пайё хәйән тупәшлә ёҗслес вәхәтөнчән тухнә. Сәвәнпа та хуҗаләхсенчә техника единици сахалланни җине те паян пөр өнлө пәхмалла мар. Техники сахалланнине пәхмасәр пирән паян энерги перекетлекен хәватлә техника җине тимлөх уйәрмалла. Вөсемпә перекетлө ёҗлекенсенә терө район администрацийән пуҗләхөпә Ю. Ивановпа ЧР хәй төллөн сүрекен тата ытти төрлө төслө машинәсенә төрөслесә тәракан патшаләх инспекцийән ертүҗин В. Дмитриевән докчалөсенә



«Герой» хуҗаләх ертүҗи Р. Тимофеев сөнә техникәпа паллаштарать.

Кайран серем сөрсем уҗра-мәр, пусә сәврәнәшнә тата агротехнологисенә пәхәнса тыр-пул тухәснә 30-40 центнера, сөр улми тухәснә 200-300 центнера е ытларах та, ёне пуснә тивекен вәтам сәвәма 5 пин килограмм урлә каҗартәмәр т. ыт. те. Мөн тунипә ләпланни каялла утам тунни пуллине пурте пәлетпөр пулсаң та, паян кахал җын сөс сөнә технологисемпә наци проекчөсем пирки ка-

министерствипә республикәри хәй төллөн сүрекен тата ытти төрлө төслө машинәсенә төрөслесә тәракан патшаләх инспекцийән пәрлешүллө хуҗаләхсем төлөшпә пусәк каләпәшлә ёҗсем туса ирттерөсчө. Вөсенчән пөри вәл – техникәна хәллехи управа лартассипә смотр-конкурс ирттерни. Аста мөһне пулө те, анчах Чәвәш Республикинчә сәк ыра ен сүхалса кайман-ха. Юпа уйәхән 21-



Шурчасем «хир карапөсем» ГОСТ-па килешүллә управа.

лаҗмасть, вөсенә пурнаҗса маларах кертсә сөнә үсөм картлашкисенә пусмасть. Анчах хура кәркуннепә хөл чиккине ситнө май ял хуҗаләх техникине хәллехи упра-

мөшөнчә республика шайәнчә ирттернө семинар-канашләвән теми те сәвнах калат: «Ял хуҗаләх машинисенә хәллехи тапхәрта упрасси тата юсасси».

алә сулли малалла пәхма пулашмасть, – терө хуҗаләхри техника паркөпә паллаштарнә май «Герой» хуҗаләх ертүҗи Р. Тимофеев.

Ёҗ хәрушсәрләхө тенөрен. «Герой» ял хуҗаләх производство кооперативенчә пөрремөш сүл мар ёнтө ёҗ хәрушсәрләх тематикидә уснә ятарлә класс ёҗлет. Ёҗ хәрушсәрләх техникин инженерө Ильә Леонидович Михайлов хуҗаләхра ку төлөшпә пусәк ёҗ туса ирттерет, ёҗ хәрушсәрләхөпә сүхәннә сөнөлөхсенә ёҗ коллективөсенә ситерсөх тәрәт. Сәвәнпа та ёҗ хәрушсәрләхән класөпә те семинар-канашләвә хутшәннисем кәмәллә юлчөс, кашни стендпа төплөн паллашрөс.

Семинар-канашләвән официаллә пайё район администрацийән ларусем ирттермелли залөңчә иртрө. Унән ёҗне

сүтсә явнә май М. Игнатьев министр.

Техникәна хәллехи управа ГОСТ-па килешүллөн лартни сур акине төплөн хәтөрленмә май парат, ёҗри инкөсенчән пәрәнтарат, техника җинчә пушар тухасран сүхләт, ёҗсенә вәхәтра пурнаҗслама сүл уҗат. Сәпла пулсан сөс сөтел җинчән сәкәр татәлмө.

Суркунне-көркунне пөрлешүллө хуҗаләхсен хирөсенчә ёҗленө ял хуҗаләх техникине хәллехи управа лартассипә пуҗланнә ёҗсем епле пынине е хәшөсем ку ыйту җине алә суллине пәхма-төрөслемә хәтөрленө ятарлә комисси сывәх кунсөнчөх кашни хуҗаләхра пулса курө, ёҗсенә тивөслө хак парө.

А. БЕЛОВ.

Автор сән үкерчөкөсем.

Районән паллә җыннисем Президент стипендиачө ёҗре паләрчө

Сәкнашкәл калама пулать кәҗәлхи вырма ёҗсөнә пөтөмлетнө май унта комбайнера пулашакан пулса пөрремөш вырма ирттернө Ю. Орлов механизатор пирки. Район шайәнчи Тыр-пул уявө иртнө май ёҗ кәтартәвө ёҗсенә те пөтөмлетмә пулать ёнтө. Вөсем вара пит хөретмеллисем мар.

Ёҗ сүнна илем күрет тенине Суворов ячөпә хисөпленекен ял хуҗаләх производство кооперативенчә ёҗлекен, көсөх 55 сүл тултаракан Радөнех Виссарионович Кузнецов пиркиех каланә пулө. Сәк ёҗсөн механизатора тата хушнә кирек епле ёҗре те ответләхә туйса ёҗлекен специалистә пөрремөш сүл мар пәлетөп. Манән асра вәл яланах ёҗшөн тәрәшнә, сүнпа кәмәллә, хәй пурнаҗлакан ёҗре явалләхә туякан сөр ёҗсенө.

шанса панә «хир карапнө» ГОСТ-па килешүллөн хөллехи управа лартса пөтерчөс.

– Хуҗаләхри ёҗ планөпә килешүллөн пирән юпа уйәхән 26-мөшөччән суркуннөрен көркуннөччән уй-хир ёҗсөнә явәснә ял хуҗаләх техникине пөтөмлөх хөллехи управа лартса пөтермеллө. Сәкна та паян сөртмә сухи тәвакан тракторсемсөр пуснә пурнаҗларәмәр. Урәхла епле-ха, ёҗ укҗин 10 процентчө техникәна юсанипә тата управа лартнипә сүхәннә, – терө хәйсен вырма экипажән ёҗ кәтартәвөсемпә кәмәллә пуллине паләртса ЧР Президентчән стипендиачө Юрий Гордеевич Орлов хуҗаләх кәҗәл усман сөрөсемпә те әнәслә ёҗсени җине сәмах парса.

Ёҗлекен сүннән ёҗ анать. ЧР Президентчән Указнә пурнаҗласа кәҗәл Суворов ячөпә хисөпленекен ял хуҗаләх производство кооперативчә күршөллө Юнкә тәрәхөнчө сүм айөнчө выртакан 450 гектар сөре пусә сәврәнәшнә көртнө, унта пусу уйө тытса көр ситсөн кәрхи культурәсем акса хәварнә. Сәвән пекөх Турай тәрәхөнчи 150 гектар усман сөрөсемпә те агротехникәпа килешүллөн ёҗленөрен паян көртрисен калчисемпә илемлөн куранса ларасчө.

Кәҗәл гектар пуҗнә бункер висөпә 29,9 центнер (ампар висөпә 27,8 центнер) тухәс илнө Анаткәссемпә пөтөм ёҗ мелөпә усә курса көр күнөсенчә 800 гектара хәян кәрхи культурәсем акса хәварма мөхөл ситөренө.

Пөтөмөшлө ёҗре вырма паттәрөн тата ЧР Президентчән стипендиачән Ю. Орловән түпи те пусәккине курсә, вәл аслә ёҗтөшөсөнчә ёҗ опытно алла илөссипә әнәслә ёҗленөрен паян әна тулли кәмәллә саламлас килөт.

А. ПЕТРОВ.

Пушар хуралө пәлтерет

Амәрту иртрө

Район администрацийө «Сывләх» физкультурәпа спорт комплекснә хута яни районшән сөс мар, республикәшән та пәлтерөшлө. Акә иртнө эрнө кун, юпа уйәхән 17-мөшөнчә, кунти бассейна сывә пурнаҗ йөркине пропагандәләс төллөвпә Рәсәй МЧС-ән Чәвәш Республикинчи Төп управленийө шывра ишөссипә республикәри ведомствәллә учрөжденийөсөн командисем хушшинчә финал амәртәвнә ирттерчө. Унта Муркашсем те хутшәнчөс, яләх мар кәтарту турөс.

О. АЛЕКСАНДРОВА.

Вулакан пултарулачө

Көркунне

АВТОРТАН. Сәк сәввә эпө хам суралса үснө тәван Атапай ялне, ун тәврашөнчи сүт сәнтәләкә савса сүртәм. Сәк илемпә эпө үснө, сүн пуллә, тәван халәхәмәра юратма вөрөннө. Ылтән көркунне иртсә таврана хура көркунне хупласа илчө, анчах илемә курсә текен сүн кирек епле сәнтәләкә та тәван тәвраләх илемнә куҗран вөсөртмөст. Сәпла пултәрччө те.

Йывәҗсем ерипен сараласчөс, Сухатасчө кәтра илемнә. Сүлсәсем яранса тәканасчөс, Акә ситрө йөпә көркунне.

Кәйәксем ушкәна пухәнасчөс, Ёнтө хәтөр тухма сүл җине. Пәлөтсем түпенә хупәрласчөс, Сәватә сүмәр ирпә, каҗхине.

Әнсәртран уярать те сәнтәләк Сутатат сар хөвөл төнчөнә. Ун чухнә сәванат пөтөм кәйәк, Сү кунне парнелет көркунне.

Вәрманта сывләш сиплө те усә, Саралса сүтәләс сүлсәсем. Юптарат чарәнмасәр сәл куҗө, Шухәши пек сәпар йывәҗсем.

Сәк илем юлашкы пуллине те, Көрхи кун әшәпа йәпатни. Иртсә кәйө, әна эс пәлетөн. Ку йәлтәх пуләмсем улшәнни.

Ю. КОВАЛЕВ.

Атапай ялө.

Вөрөнтү учрежденийөсенчән хыпарласчө

Шкул президентчө – Алевтина Смирнова

Турайри вәтам шкул су күнөсенә ял хуҗаләх ёҗсөнчә хаваслә та тәрәшуллә ирттерчө. Паян шкул ачисен пөтөм төллөвө – вөрөнү. Ачәсен сәк төп ёҗсөнчә вара хәйне евөр пурнаҗ вөрөсә кәна тәрәт. Шкулта кәрхи бал тата районта Тыр-пул уявө иртиччән Турайри вәтам шкулта хәй тытәмләх суйлавө иртрө. Шкулти «Альпә паруса» сөр-шыв президентнә суйлама ачасемпә вөрөнтөкөнсем активлә хутшәнчөс. «Ёҗ вәйи» мелөпә ирттернө суйлава шкулти иторипә общөствознани, эконо-

номика уйәхләхнә халалларөс. Суйлавччән аслә классенчә И. Иванова, А. Герасимова вөрөнтөкөнсем усә урөксем ирттерчөс. Унта ачасем пурнаҗ юхәмөпә, политикәпа сүхәннә ыйтусенә сүтсә яврөс.

Суйлав суйлав пекөх пулчө. Малтан президент пулма Н. Иванована (11 кл.), К. Хрисанована (9 кл.), А. Смирнована (10 кл.), С. Иванована (9 кл.) кандидата тәрәтрөс. Кашнийөнөх – шкул пурнаҗнә көртмелли сөнөлөхсөн программисем. Хәшнә суйламалла?

Суйлав валли бюллетенсем те хәтөр ёнтө, кашни класрах комисси членөсем пур. Акә суйлав күнө ситсөн 1-мөш суйлавсә шкул директорө Ю. Герасимов пулчө. Вәл ачасемпә вөрөнтөкөнсенә әшшән саламласа суйлав ешөкнә бюллетень ярсан, суйлав вәй илчө. Пөтөмлетү те нумай көттермөрө: ытларах сәсә пухса шкулти «Альпә паруса» сөр-шыв президентчө пулма 10-мөш клас-

ра вөрөнекен Алевтина Смирнова тивөсрө.

Хәльлөхә ку суйлав шкулта иртрө. Мәлашнә вара паянхи сәмрәксөн сөр-шыв пәлтерөшлө ыйтусенә суйлавсенчә татса пама тивө. Вөсөм төрөс суйлав тәвәсса шанас килөт. Хәльлөхә вара пурте пөрлө пулса Альәнә әнәсү сунар!

Г. АНДРЕЕВА, чәвәш чөлхипә литератори вөрөнтөкөн.

